

Sygn. akt II Ka 20/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Rudnik

Protokolant: st. sekr. sąd. Zdzisława Drózdź

przy udziale pełnomocnika oskarżyciela publicznego Inspekcji Handlowej – M. M.

po rozpoznaniu w dniu 04 marca 2015r.

sprawy **M. W.**

obwinionego o wykroczenia z art. 43 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 2 pkt 2,4 i 5 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2011r., Nr 63, poz. 322 z późn. zm.) i art. 46 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2011r., Nr 63, poz. 322 z późn. zm.)

na skutek apelacji wniesionej przez (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 09 grudnia 2014r. wydanego w sprawie II W 972/14

na podstawie art. 437§1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kporaz art. 636§1 kpk w zw. z art. 119 kpw:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 20/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 09 grudnia 2014r. wydanym w sprawie II W 972/14 M. W. został uniewinniony od popełnienia dwóch wykroczeń:

1. wyczerpującego dyspozycję art. 43 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2011r., Nr 63 poz. 322 z późn. zm.) polegającego na tym, że w okresie od 21.10.2013 r. do 02.10.2014 r. w Z. jako właściciel (...) M. W., ul. (...), (...)-(...) Z., wykonujący działalność gospodarczą w Z., ul. (...), wprowadził do obrotu 109 partii mieszanin niebezpiecznych, a mianowicie wkładów do e-papierosów w opakowaniach o pojemności 10 ml, wartości 2247 zł, których dystrybutorami są:

- (...), Al. (...), (...)-(...) O.,

- T. C. ul. (...), (...)-(...) K.,

- R.(...), ul. (...), (...)-(...) O.zaklasyfikowanych do kategorii produktów szkodliwych oraz produktów toksycznych, z oznakowaniem niespełniającym obowiązujących wymagań, z uwagi na:

- brak numeru telefonu przedsiębiorcy wprowadzającego mieszaninę do obrotu,

- nieprawidłowe wymiary znaków ostrzegawczych, których powierzchnia była mniejsza niż 1 cm²,
- brak napisów określających znaczenie znaków ostrzegawczych,
- umieszczenie znaków ostrzegawczych niezgodnych z klasyfikacją mieszanin niebezpiecznych,
- umieszczenie znaku ostrzegawczego, nieodróżniającego się od tła oznakowania produktu,
- umieszczenie zwrotu R wskazującego rodzaj zagrożenia, niezgodnego z klasyfikacją produktów.

2. wyczerpująco dyspozycję art. 43 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2011 r. Nr 63 poz. 322 z późn. zm.) polegającego na tym, że działając w czasie, miejscu i charakterze jak w pkt I, nie zapewnił w mieszaninach niebezpiecznych - wkładach do e-papierosów w opakowaniach o pojemności 10 ml, wymaganych opakowań wyposażonych w wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

Jednocześnie kosztami postępowania został obciążony Skarb Państwa.

W ustawowym terminie apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel publiczny – (...) Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, który zaskarżył wyrok w całości i zarzucił rozstrzygnięciu błędne ustalenia faktyczne i prawne, mające wpływ na treść orzeczenia, polegające na bezpodstawnym przyjęciu, iż obwiniony nie wyczerpał swoim zachowaniem dyspozycji czynów opisanych w przepisach artykułów 43 ust. 1 i 46 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322 z późn. zm.). W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i skazanie obwinionego za zarzucane mu czyny ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322 z późn. zm.) zawiera autonomiczną definicję pojęcia wprowadzenie do obrotu, a definicję tą Sąd Rejonowy pominął, gdy tymczasem w sposób wyczerpujący i jednocześnie całkowicie samodzielnie ustawa ta reguluje zagadnienie wprowadzenia substancji chemicznych i ich mieszanin do obrotu i niepotrzebne jest sięganie po definicje tego pojęcia zamieszczone w innych aktach prawnych. Zdaniem skarżącego skoro w definicji tej wprowadzenie do obrotu oznacza odpłatne lub nieodpłatne dostarczenie lub udostępnienie stronie trzeciej, a import jest równoznaczny z wprowadzeniem do obrotu, to w świetle tej definicji za wprowadzenie do obrotu uznaje się, na gruncie przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin, każdą transakcję w łańcuchu dystrybucji, łącznie ze sprzedażą detaliczną konsumentom. Skarżący podkreślił również, że analiza zapisów ustawowych wskazuje jednoznacznie, iż obwinionemu można przypisać status „dystrybutora” substancji chemicznych na gruncie ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, a co za tym idzie, odpowiedzialność za wprowadzanie do obrotu zakwestionowanych w toku kontroli organu Inspekcji Handlowej substancji, bowiem obwiniony jest przedsiębiorcą prowadzącym handel detaliczny, udostępniającym substancje chemiczne stronom trzecim, tj. konsumentom, a dystrybutora także należy uznać, na gruncie szeregu przepisów, za wprowadzającego do obrotu.

Na rozprawie apelacyjnej skarżący popierając apelację zmodyfikował wnioski końcowe wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego nie zasługiwała na uwzględnienie, a zawarte w niej zarzuty i argumentacja przedstawiona na ich poparcie stanowią jedynie nieskuteczną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu meriti.

Ponieważ w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach znajduje się odwołanie do art. 20 tej ustawy, a art. 46 ust. 1 odwołuje się do treści art. 22, zaś art. 20 oraz art. 22 cytowanej ustawy regulują zasady oznakowania oraz opakowania substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wprowadzanych do obrotu, to tym samym zakresem penalizacji zarówno czynu zabronionego z art. 43 ust 1 wskazanej

wyżej ustawy, jak i czynu zabronionego z art. 46 ust 1 tej ustawy, objęte są jedynie zachowania, polegające na niezapewnieniu oznakowania substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wprowadzanych do obrotu, niezapewnieniu szczególnego sposobu ich oznakowania lub oznakowania spełniającego stosowne wymagania, jak i na niezapewnieniu wymaganych opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wprowadzanych do obrotu, podejmowane tylko i wyłącznie przez podmiot do obrotu je wprowadzający, którym może być producent, importer, dystrybutor, dostawca albo dalszy użytkownik.

Nie podlega też dyskusji, i w tym zakresie należy zgodzić się ze skarżącym, iż ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach zawiera autonomiczną definicję pojęcia „wprowadzenie do obrotu” wskazując w art. 2 pkt 19 ustawy w zw. z art. 3 pkt 19 Rozporządzenia nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (...) i utworzenia (...) Agencji (...), zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i (...), że „wprowadzenie do obrotu” oznacza: „odpłatne lub nieodpłatne dostarczenie lub udostępnienie stronie trzeciej. (...) jest równoznaczny z wprowadzeniem do obrotu”.

Okoliczność ta nie oznacza jednak, że za zasadne należy uznać konstruowanie odmiennych znaczeń tego terminu na użytek każdego z przepisów, w których ustawodawca od "wprowadzenia do obrotu" uzależnia wystąpienie określonych skutków prawnych. Tymczasem w świetle utrwalonego w cywilistyce stanowiska „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze działanie, polegające na przekazaniu produktu lub substancji osobie trzeciej, z równoczesnym ujawnieniem intencji odnośnie do takiej możliwości. Decyzja o wprowadzeniu do obrotu powoduje zaistnienie produktu w obrocie, rozpoczyna łańcuch wymiany produktu lub substancji, który można nazwać obrotem, a uczestników tej wymiany może być nieskończenie wiele (patrz: Zdzisław Gawlik, w Komentarz do art. 449³ Kodeksu cywilnego, Tom III, LEX 2010). Kontynuując analizę znaczenia pojęcia „wprowadzenia do obrotu” należy w pełni przychylić się do przytoczonego w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 maja 2005 (I KZP 13/05, OSNKW 2005., z. 6, poz. 50), który to pogląd należy uznać za aktualny na gruncie przedmiotowej sprawy, a zgodnie z którym "wprowadzeniem do obrotu" w rozumieniu art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2008r., Nr 45, poz. 271 z późniejszymi zmianami) jest przekazanie przez producenta lub importera po raz pierwszy do obrotu towarów oznaczonych podrobionym znakiem towarowym, a więc w tym pojęciu mieści się tylko pierwszy akt zaistnienia towaru w obrocie, a nie kolejne transakcje. Nie można też nie zgodzić się z kolejnymi z zacytowanymi w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli poglądami doktryny i sądów apelacyjnych, odnośnie rozumienia pojęcia „wprowadzenie do obrotu” na gruncie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2012r., poz. 124), które - odnosząc je do przedmiotowej sprawy - również wskazują, że obwiniona nie może być traktowana jako osoba wprowadzająca do obrotu opisane w zarzutach towary. W tym przypadku dodatkowo należy zauważyć, że definicja „wprowadzenia do obrotu” zamieszczona w art. 4 pkt 34 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii jest bardzo podobna do definicji „wprowadzenia do obrotu” zawartej w ustawie z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. W dalszej analizie należy również sięgnąć do uregulowania zawartego w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2012r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360), zgodnie z którym „wprowadzenie do obrotu” to przekazanie wyrobu po raz pierwszy w kraju: użytkownikowi, konsumentowi bądź sprzedawcy przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera.

W świetle powyższych rozważań nie podlega dyskusji, że Sąd I instancji słusznie przyjął, iż obwiniony nie należy do kategorii osób wprowadzających do obrotu w rozumieniu ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, a tym samym już choćby z tego powodu nie można było uznać go za sprawcę zarzucanych mu wykroczeń. Należy w tym miejscu również zauważyć, że taki pogląd jak wyrażony przez Sąd Rejonowy, a uznany za słuszny przez Sąd Okręgowy, nie jest odosobniony w orzecznictwie sądów powszechnych. Identyczne stanowisko zajęł bowiem również Sąd Okręgowy w Częstochowie w postanowieniu z dnia 06 lutego 2014r. wydanym w sprawie VII Kz 42/14 (Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych – <http://orzeczenia.ms.gov.pl>).

Wskazać w tym miejscu dodatkowo należy, że ewentualne inne spojrzenie na pojęcie “wprowadzenie do obrotu” użyte w ustawie z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach mogłoby się pojawić wówczas, gdyby w definicji tego pojęcia użyty został zwrot: “každorazowe”.

W kontekście rozważań odnośnie możliwości penalizacji zachowań obwinionego na marginesie można również wskazać, że pod pojęciem „dystrybutora” w rozumieniu art. 2 pkt 13 cytowanej ustawy w związku z art. 3 pkt 14 opisanego wyżej rozporządzenia, rozumie się osobę, która nie tylko wprowadza do obrotu substancję, ale która „wyłącznie magazynuje oraz wprowadza do obrotu”.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji oskarżyciela publicznego, na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok jako w pełni słuszny i trafny.

W związku z nieuwzględnieniem apelacji oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy, na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw, kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.